

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Az Ujpárt.

A „Szaboles” részére írta: **Báró Bánffy Dezső.**

Az utolsó évek parlamenti harcai csak arra voltak alkalmasak, hogy a nagy magyar közvéleményt arról győzzék meg, hogy pártviszonyaink és a pártok alakulása természetellenes helyzetbe jutottak.

A Széll korszak csak azt mutatta meg, hogy lehet egy kormánynek magát az ellenzék támogatásával tartani fenn, szemben saját pártjával, melyben senki sem volt meglegedett, melyben mindenki idegen volt és melyben mindenki más nézetben volt pártfelével és a vezető kormány fejével is.

Természetes, hogy négy évi ilyen állapot mellett, a kormányt támogató ellenzéknek úgy, miként a kormányt tőrő különböző irányzatu többségnek el kellett vesztetni természetes jellegét és alapját. Midőn így minden készen volt arra, hogy minden fel is bomoljon, jött a parlamenti forradalom: a hosszú obstructió, mely megállította az állami élet gépezetét, s megteremtette a politikai élet anarchiáját!

A Héderváry gróf próbálkozása már nem segített a bajon, de nem is segíthetett, mert a katonai kérdések napirendre kerülése természetszerűen izgalomba hozta

a közvéleményt, s a nemzeti jogok védelme érdekében talpra állott pártkülömbőség nélkül az egész ország. A baj csak az volt, hogy az ország általános hangulatának nem felelt meg a képviselőház hangulata, nem főként a többség magatartása, mely nem tudott a közvélemény, a választók álláspontjára helyezkedni, hanem várt, míg a törvényben biztosított jog megkerülésére megtalálta azon formula, mely semmi egyébire nem alkalmas, csak arra, hogy a természetellenesen összehozott többséget továbbra is természetellenes módon a hatalmon megtartsa.

És akkor, midőn már a helyzet tartahatatlannak látszott, jelentkezett gróf Tisza István az ő formulájával, mely a nemzeti jogok érvényesíttetését lehetlenné tette. de a melyet magáévá tett — szemben az ország közvéleménye és a választók óhajával — a mindenbe belenyugvó többség és melylyel szemben érthetlen és magyarázhatlan módon és indokból nem volt hajlandó tovább küzdeni az ellenzék.

A béke látszólag helyreállott s megindult az állami élet gépezete.

Megindult az úgynevezett munka, a melyen azonban nincs áldás, nem lehet áldás, mert nem az elvek és jogok alapján jött létre a megoldás, csak megszűnt

a parlament harca, mert a többségnek minden jó volt, az ellenzék pedig kitalálta a jelszót, hogy reménytelen küzdelmet nem kíván folytatni!

Oly ellenzék, mely törekvése jogos, vagy sikeres voltában nem hisz, nem jogosult arra, hogy politikai párt legyen!

Természetes, hogy ezeknek folytán a közvélemény, mely megoldást, s nem csak megállapodást kívánt, a meglevő pártok iránt elveszítette bizalmát. Kereste az egészséges és célra vezető öntudatos utat, kereste a jelszavak uralma és kábitó befolyásával szemben a jogok védelme mellett való alkotás lehetőségeit, és mert ezeket a meglevő pártviszonyok között a meglevő pártoknál meg nem találhatta, úgy pártalakulást kívánt.

Ezen általános óhajnak felelt meg az Ujpárt, midőn megalakult.

Uj párt alakulásra van szüksége parlamenti életünknek, oly párt alapítására, a mely nem a maradi védelmező és a mindent tagadó támadás álláspontján áll, hanem a meglevő jogok alapjaira építve akar alkotni, alkotmányunk által biztosított államiségünk kidomborításával és továbbfejlesztésével akarja a magyar nemzeti államot nemcsak fenntartani, hanem annak messze jövőjét is biztosítani!

T Á R C A.

Gondolatok és ötletek.

Salamon Ödön a finomlelkű, mélységes filozófiájú író porladó hamvai fölé kegyeletos emléket állítottak barátai az ellobbant ragyogó talentum aforizma értékű ötleteinek, gondolatainak közrebocsátásával. A posthumus könyv most jelent meg, s mutatóul közöljük belőle ezeket a gondolatokat:

Elmulasztott pillanatok. Ha 17 éves korunkban nem vagyunk szép asszonyba szerelmesek. — Ha 19 éves korunkban nem vagyunk hadnagyok. — Ha 20 éves korunkban meg nem szöktetünk valakit. — Ha 24 éves korunkban nem választanak be korjegyzőnek a képviselőházba. — Ha 28 éves korunkban a kritika le nem teszi tollát az első drámánk sikere előtt. — Ha 30 éves korunkban nem gondolozunk Velencében 18 éves feleségünkkel. — Ha 36 éves korunkban nem vagyunk miniszterek. — Ha 40 éves korunkban szép fiatal nő nem bolondul utánunk. — Ha 45 éves korunkban gyönyörű kis unokát nem ringatunk a térdünkön. — Ha 50 éves korunkban már nem tudunk csónakba ugrani. — Ha 60 éves korunkban érdekes szerelmi kalandunk már nincsen. — Ha 70 éves korunkban már a saját fogainkkal nem eszünk. — Ha 80 éves korunkban nem járunk

egyenesen. — Ha 100 éves korunkban nem pillantunk boldogan vissza a multra.

P r y P á l - f é l e h e l y z e t e k. Ha egy öngyilkost tíz perccel öngyilkossága előtt ebédre hívunk meg. — Ha egy még le nem leplezett sikkasztótól azt kerdezzük, hogy hol tölti az idén a nyarat? — Ha egy szép asszony szándékosan az erdőbe téved, kedvesére vár, mi meg arra vállalkozunk, hogy a tisztásra vezetjük. — Ha egy barátunk bizalmas kölcsön céljából egy bankigazgatóval együtt vacsorál, mi meg azt kerdezzük, szabad-e helyet foglalni? — Ha egy elvált asszonynak azt mondjuk tévedésből: „Adja át tiszteletemet a kedves férjének!”

A z é l e t a p r ó b b ö r ö m e i. Ha ellenségünk hamarabb öszi, mint mi. — Ha valamelyik kedves jóbarátunk elplagizálja a mi eszménket, s gyorsan darabot farag belőle és a színpadon kegyetlenül elbukik. — Ha olyan nőt érünk hűtlenségen, akitől ugyis szabadulni akarunk. — Ha összes pénzünket elvesztettük kártyán — az álmunkban. — Ha viszonzásul pezsőt kell rendelnünk és a pincér azt mondja, hogy a pezső már elfogyott.

M i n e m i l l i k a s z i n h á z b a n ? Nem illik megtapsolni ellenségünk darabját, hogy ha az rossz és megbukik. — Nem illik bukás után a szerzőt a darab hibáira figyelmeztetni. — Nem illik pénteki napon rossz darabot benyújtani a színházhoz. — Nem illik néhány

fontos szóra félrehívni a férjet, amikor ez éppen megakarja tapsolni a felesége énekét. — Nem illik az első padba ülnie annak, aki a szereplő színésznek hitelezője. — Nem illik olyan napon is szabadjegyet kérni, amikor nem adnak kasszadarabot. — Nem illik a kritikus ellen azzal tüntetni, amikor lerántott, hogy nagyon szépen köszönünk neki. — Nem illik a szabadjegyeseknek — csak titokban püsszogni. — Nem illik páholyból visszaköszönni a hitelezőnek.

F á j d a l m a s p i l l a n a t o k. Ha ideálunkat máshoz kényszerítik; évek mulva találkozunk vele, viruló színben van és csinos gyermekeivel játszadozik. — Ha egy szép asszony plátói viszonyt köt velünk és azt mondja, hogy összes viszonyai közül ez az egyetlen, a melyik plátói. — Ha ellenségünknek mindenki azt mondja: Ejnye, de pompás színben van! — Ha csunya vágást kapunk valamelyes párbajban és egy szép asszony meleg érdeklődéssel kérdezi tőlünk, hogy kitől kaptuk ezt a sebet? — Ha összes pénzünket már elvesztettük, hazamegyünk a klubból, a mellényzsebben ráakadunk egy összegyűrt tizesre, aztán örömlünkben újra el-sietünk a klubba és azt is elveszítjük.

M i n d e n n a p i b o s s z u s á g o k. Egy ismeretlen uriasszonnyal sétálgatunk és minden ismerősünk faggat, hogy ki volt az az asszony? — Egy barátunk is a „fontos be-

!! Fekete és színes napernyőkben, női, férfi gallér és nyakken-dőkben, kesztyűkben stb. újdonságok folyton kaphatók: !!

EISLER KÁROLY női-, férfi divat, rövidáru és cipő üzletében NYIREGYHÁZÁN.

Oly pártalakulására van szükség, mely mellett megszűnnek az eddigi örökös közjogi viták, hanem meglévő és fejleszhető alapon állva foly a küzdelem a nemzeti, gazdasági és társadalmi kérdések érdekében.

Az Ujpárt kibontotta zászlaját, programja ismeretes, — a nemzet megfogja érteni a célt, melyért az új párt küzd!

Nem akarja a meglévő alapot vita tárgyává tenni, arra akar építeni, arról akarja felépíteni a jövőt és a jövőben az az erős, egységes magyar államot!

A meglévő alapon építve, megvédhető a jogok; ki is fog alakulni a nemzeti jelleg az állami közélet minden vonatkozásában. De elsősorban — s ez a legsürgősebb — létrejön a gazdasági megerősítés. A meglévő közjogi alap megadja a jogot arra, hogy gazdaságilag teljesen önállóan rendezkedjünk be.

Ez az első, ennek érdekében kell mindenkinek az ujpárt zászlaja alá tömörülni! Oly többség, mely mindent bírálat nélkül fogad el, mit elébe tesznek, vagy oly ellenzék, mely nem küzd, mert küzdelmének sikerében nem bizik, nem bír létjogosultsággal, de semmiesetre sem alkalmas arra, hogy eredménynyel képviselje a valódi hazai érdeket.

Az Ujpártot a természetes szükség hozta létre a mindent vakon elfogadó és a csak elvi alapon álló, de küzdelmének sikerében nem bizó ellenzékkel szemben.

Az Ujpárt kibontott zászlója alá ha sereglük mindenki, ki nemesak politikai harcokat és elvi viadalokat óhajt, hanem komoly alkotásokat és eredményeket, — úgy remélni lehet, hogy parlamenti küzdelmeink elveszítik mostani meddőségüket!

Mindenekelőtt előttünk állanak a nagy gazdasági kérdések, a kiegyezés vagyis jobban mondva: gazdasági önállóságunk kérdése; a vámtarifa ügye és pénzügyi függetlenségünk.

szélni való* ürügye alatt félre hív és tanácsot kér tőlünk, vajjon hogyan lehetne szabad vasúti jegyhez jutni? — Egy és ugyanabban az órában azt mondja egyik barátunk, hogy pompás színben vagyunk, egy másik pedig, hogy már régen nem voltunk oly ijesztő külsejűek, mint most.

A n é g y é v s z a k. Ha egy fiatal szép leány nevet, mosolyog és ok nélkül kacag, — ez a tavasz. — Ha egy szép fiatal asszony csókra és minden csók után újra csókra vágyik, ez a — nyár. — Ha egy szép asszony haja öszültni kezd és fiatal hadnagy szerelmére vágyódik — ez az ősz. — Ha egy őszhajú asszony egyre sóhajt, mindig csak sóhajt és sóhajtva mondja: Oh, miért nem szerettem többször — ez a tél.

Visszaélések a helyzettel. Ha egy szónokló asztaltársunk felköszöntőjében azt hangoztatja, hogy sohasem tagadja meg egyetlen barátjának kérését és amint leült, — bizalmasan pénzt kérünk tőle kölcsön. — Ha vasut alaguton megy át, csókok cuppanása hallatszik és viaszgyufával gyújtunk szivarra. — Ha egy szép asszonytól azt kérdezzük, hogy mikor tehetjük tiszteletünket s a válasz úgy szól, hogy bármikor és másnap reggel nyolc órákor bekopogtatunk hozzá. — Ha a király kérdezi tőlünk: Hogy érezzük magunkat? És mi azt feleljük: — Nagyön rosszul.

Ezeket döntsük el, ezeket vivjuk ki és akkor magától meg van a többi: vagyis, gazdaságban erős nemzet, erős ország természetesen erős nemzeti és politikai tekintetben is!

A szabolcsvármegyei szabadelvű párt gyűlése.

Vasárnap a „Korona” szálloda kistermében tartotta meg a szabolcsvármegyei szabadelvű párt újja való alakulását. Mintegy 70 főnyi párttag között a megye minden egyes járásából voltak megbízottak.

Pongrácz Jenő gróf elnök, szívélyesen üdvözlö a megjelenteket, mint a szabolcsvármegyei szabadelvű párt tagjait. Kijelentette, hogy a közelmúlt politikai eseményei következtében szükség van a párt tömörítésére. Szomorú kötelességnek jelzi, amidőn id. gróf Vay Ádám volt elnöktársának elhunytát bejelenti és indítványozza, hogy neve, mint a szabadelvű párt eszméit buzgón terjesztőnek a neve, jegyzőkönyvileg megörökíttessék. Az indítványt egyhangulag elfogadták. Az elnök indítványozta a tisztikar megalakítását, még pedig úgy, hogy a nyiregyházi párt külön szerveztessék és ennek elnöke, egyszersmint alelnöke legyen a megyei egyesületnek. (Helyeslés.)

Mandel Pál országgyűlési képviselő azt mondta, hogy az eddigi tisztikarnak minden egyes tagja hűségesen töltötte be hivatását. Ajánlja ismételten őket kérni fel az egyes állások elfoglalására és csak a tényleg megüresedett állásokat tölteni be új emberekkel. (Ugy van. Igaz. Elfogadjuk.) Elnökül ajánlja: gróf Pongrácz Jenőt, alelnökké: gróf Vay Tibort, Jármay Miklóst, bogáti Bogáthy Józsefet, Martinyi Józsefet; jegyzőül: dr. Vadász Lipótot és a végrehajtó bizottságba pedig az eddigieken kívül: Halassy Jánost, Porubszky Pált, herceg Odeschalszky Zoardot, Korniss Ferenczet, dr. Bodnár Istvánt, Bagdy Imrét, Mandel Józsefet, Sipos Endrét, Sütő Józsefet. (Az ajánlatot egyhangulag elfogadták.)

Gróf Pongrácz Jenő kihirdeti a határozatot, mely szerint az eddigi tisztviselőket továbbra is megválasztotta a párt. A maga részéről köszönettel veszi ugyan tudomásul a megválasztását, de azt hitte, hogy érdemesebb tag jut az elnöki székbe. (Általános éljenzés, közbeszólások: Erről ne is beszéljünk.)

Dr. Vadász Lipót indítványozza, hogy a választó kerületek szerinti szervezés szükségességét mondja ki a párt és ennek keresszül vitelével az elnököt, alelnököket s a végrehajtó bizottságot bízzák meg. (Helyeslés.) Irányelveket nem kell utasításként adni a megbízottaknak, mert azt nem csak a párt tisztviselői, de az egyes tagok is ismerik. (Ugy van.) A mostani kedvező politikai szelek felhasználása mellett fokozottabb tevékenységre inti a pártot (általános helyeslés) és kéri indítványainak elfogadását. (Felkiáltások: elfogadjuk.)

Martinyi József, dr. Szopkó Dezső megbízásából a párt volt pénztárosának: néhai Szopkó Alfrédnek az elszámolását, 406 kor. pénz kapcsán az elnök rendelkezésére bocsájtja és indítványt tesz a megüresedett pénztárnoki állás betöltésére.

Pongrácz Jenő gróf az elszámolást átveszi és indítványozza a pénztárnokságnak Löffler Sámuellel való betöltését. (Helyeslés.) Egyhangulag megválasztott pénztárnoknak jelenti ki ezt követőleg az elnök Löffler Sámuel.

Az elnök felhívta ez után azokat jelentkezőkre, akik felakarnak szólalni, de ilyenek nem jelentkeztek. Indítványozza, hogy gróf Tisza Istvánt, a kormány tagjait és báró Podmaniczky Frigyeszt táviratilag üdvözölje

és őket bizalmukról értesítse a pártgyűlés. (Egyhangulag elfogadták.) Az elnök megköszönte a tagok megjelenését és az egynegyed tizenegy órákor megnyitott gyűlést háromnegyed tizenegy órákor berekesztette.

—rens.

**

Munkatársunk ezekben állította össze referadáját, azonban a gyűlésen olyan tárgyak is érintettek, (igaz, hogy csak érintettek) amelyek nagyon is megérdemlik a velük bővebben való foglalkozást.

„A közel múlt politikai eseményei”, „a kedvező politikai szelek” mind olyan fontos tárgyak a melyek a vidék politikusait is igen közelről érdeklik. Sem a közel múlt, sem a régebben múlt eseményei nem nyugtathatják meg a nemzet sorsa felett méltán aggódókat. Sőtét fellegek tornyosulnak minduntalan hazánk politikai egén és alig mulik el hét, hogy újabb és újabb sérelmeket ne tapasztalhatnánk, vagy egyik, vagy pedig a másik részről. De nem kezdem az események felsorolását a régebben elkövetettekkel, és pedig nem azért, mint hogyha azok az időszereget elvesztették volna, mert a meg nem szüntetésig a rossz, mindig rossz és időszere marad, eredjen bármely féltől is. A politikai életben pedig azt tapasztalom, hogy ami sérelem egyszer elkövetetik annak a megszüntetését, illetve ismételtelen való elő nem fordulhatását csak elvétve tudjuk kierőszakolni.

Példa erre a Debreczen—galaci eset is. Debreczei város polgármestere ugyanis a galaci konzul német nyelvű átiratát vonatkozott elintézni.

Tisza István gróf, mint Magyarország miniszterelnöke erre fennen hirdeti, hogy a közös tisztviselőnek a magyar hatóságokkal való levelezésében, tétles törvény rendelkezése nélkül, a gyakorlat által törvényesített állapotnak ismeri el jövőre nézve is a német nyelv használatát, és mindazon tisztviselőket, akik az ilyen átiratokat el nem intézik, megbünteti. Jól tessék megérteni, hogy Tisza gróf ezen álláspontját csakis a „szokás”-sal védi, pedig a szokás gyenge indok, mert a világ fennállása óta fordulnak elő lopások és ezekhez hasonló esetek és még sem nyertek jogos elkövetést ezek.

A galaci eset előtt is fordultak elő hasonló esetek, de az is fordult elő, hogy a megkeresett magyar hatóság éppen úgy visszautasította a német átiratot, mint Debreczen városa. Ezen esetek előfordulásáért azonban nem a tisztviselői kart itéljük el, hanem az azon időbeli kormányok gyengesége volt és ma is az az oka, hogy ilyesmi előfordulhattak és előfordulhatnak, mert az az oka, hogy nyelvünk törvénybe iktatott jogát megvédeni nem tudták. Tagadhatatlan, hogy valahányszor ilyesmi a nagyközönség tudomására jutott, az mindig felemele tiltakozó szavát. Sem a nemzet törzsét kepező nagyközönség, sem a nemzet képviselője: az országgyűlés, nem hatalmazta fel sem Tiszát, sem pedig elődeinek egyikét sem, hogy a magyar nyelvnek törvényben biztosított jogairól lemondhasson.

Számos törvényben van biztosítva az, hogy az állami hivatalok nyelve a magyar (pl. az 1844. évi II. t.-c. és az 1868. évi XLIV. t.-c. stb.) és hogy minden állami hivatalnok hivatalos eljárása közben a magyar nyelvet tartozik használni. A „szokás” még ha ennek ellenkezőjét igazolná is, ezen nem változtat. Az pedig vita tárgyát sem képezheti, hogy a külföldi konzulátusok magyar állami hivataloknak is minősítendők, mert hisz a magyar állam, — mint állam — viseli a fenntartási költségek jó részét. Hogy pedig „közös intézmény”-nek is vannak a konzulátusok minősítve, nem változtat a dolgon semmit, mert a „közös” szó csak azt fejezi

Legújabb napernyők

nagy választékban kaphatók

Kohn Ignác

női, férfi-divatáru üzletében, városház palota.

ki, hogy azok magyar államiak is, és osztrák császáriak is. Szóval a külföldi képviselőségek olyan magyar állami intézmények, amelyeknek a magyar állam érdekeinek megvédése, a magyar nyelv és magyar törvények tiszteletben tartása is hatáskörét képezi; melyen felül Ausztria érdekeinek megvédése is kötelességében áll. A két kötelesség nem zárja ki egymást, mert hogy a polgári életből vett hasonlaltal éljek: — például az ügyvéd is egyidejűleg képvisel többeket, akiknek ügyei semmi-féle összefüggésben nem állanak egymással. Ebből azonban nem következik az, hogy az ügyvéd valamelyik megbízójának jogos volna az ügyét elejteni, vagy, hogy az egyiknek az ügyét a saját kényelmi szempontjából a többiek ügyével összevonhatná. Különben a miniszterelnök kijelentése az 1886. évi XXII. t. c.-kel és a tisztviselők minősítésével foglalkozó többi törvénycikkkel is ellentétben áll, mert ezek sehol sem követelik azt, hogy az állami, vagy más köztisztviselő turtozik a német nyelvet tudni. A minősítésről szóló részekben ez bent nem foglaltatik sehol és igen nagy része nem is bírja a köztisztviselőknek, a német nyelvet. Egy más része ért ugyan egy keveset németül, de az irodalmi nyelven írott, sokszor sajtóságos, vagy pedig technikus kifejezésekkel nehezített német átiratokat ezek sem képesek helyesen megérteni. Az ilyen tisztviselők legjobb akaratauk mellett sem képesek a német átiratokat elintézni, pedig Tisza gróf ezektől is megköveteli ezt, vagyis a lehetetlent is lehetségessé akarja tenni.

Világos tehát, hogy a miniszterelnök kijelentése, nem csak a Magyarország tekintélyét szállította le a külföld előtt, — amely miatt magunk is pirulhatunk, — de ennek a teljesítése előtt elháríthatatlan akadályok is emelkednek, amelyeket a miniszterelnök, de még a tisztviselők esetleges és tényleges akarata sem tud elhárítani. Arról nem is szölok, hogy németszóval, ausztriai zászlós és címer alatt hogyan lehet(?) a magyar érdekeket megvédeni.

Ezekben nyilvánítottam röviden véleményemet „a közel múlt politikai eseményeiről” és arra a következtetésre jutok, hogy a mostani zavaros állapotok között csakis élénk képzeletű ember tud „kedvező politikai szel” észlelni, mivel a mostani politikai szél nagyon könnyen pusztító viharra fajulhat. Szóval „a közelmúlt politikai eseményei” nagyon is gondolkodóba ejthetik az embert. A szabolcsvármegyei szabadelvű párt vezetése is jól tette volna, hogy ha megbeszélés tárgyává tette volna ezen eseményt és nem csak a „szokás” alapján üdvözölte volna a miniszterelnököt és az ötöt követőket. A galaci esetért azonban a 48-as és függetlenségi pártot is lehet okolni, mert a delegációba tagokat nem küld és a közös ügyek intézésében részt venni nem kíván.

Sa.

Gimnáziumunk 1903—904-iki tanéve.

Előttöm fekszik a helybeli ág. hitv. evang. főgimnázium legutóbbi értesítője. Nagyon sok fontos adatot sorol fel benne az igazgató, a tanári kar elismerésre méltó fáradozásairól, a tanulók szorgalmáról és magaviseletéről.

Tagadhatatlan, hogy érdekes olvasmány a tanúgy barátainak, de nagy hibája, hogy nem teljesen megbízható adatok vannak benne. Nem tudom, de nem is kerese, hogy íráshibákból, vagy pedig nyomda hibákból keletkezve tévesek az adatok, de azt kénytelen vagyok kijelenteni, hogy az értesítő sok kívánni valót hagy fenn. A nyolcadik osztály névsorában pl. az utolsó és az utolsó előtti sorban egyenkint

7—7 téves adat van. Ugyancsak a nyolcadik osztály névsora szerint egy tanuló az osztályvizsgán megbukott magyarból, holott a valóságban az érettségi vizsgát is letette.

Ezeket csak példaként hoztam fel, melyekhez hasonlókat azonban többet is lehet a füzetben találni.

Az értesítő bevezetését „A nemességnek a városokba való telepedése a XVI. és XVII. században” című munka képezi, melyet Zimmerman Rezső tanár szakavatott tollal írt. Martinyi József 36, Adorján Ferencz 9, Eltscher Simon 17, Leffler Sámuel 30, Mészáros Ferencz 32, Moravszky Ferencz 16, dr. Popini Albert 17, Porubszky Pál 22, dr. Pröhle Vilmos 8, Slaboczky Imre 32, dr. Vietórisz József 13, Zimmerman Rezső 3, Kozák István 3, Galli Lajos pedig 8 éve tanár a kimutatás szerint. A gimnáziumi tanács dr. Meskó László elnöklése alatt áll: Májerszky Béla, Geduly Henrik, Paulik János, Bencs László, Balla Jenő, Barzó Mihály, Bogár Lajos, Feilitzsch Berthold báró, Kubassy Gusztáv, Pazár István, Prok Gyula dr., Somogyi Gyula, Szopkó Dezső dr., Trájtler Soma dr.-ból és a gimnáziumi tanárokból.

Ezek után következik az értesítőben az elvégzett tananyag felsorolása, amely összhangzásban van a tantervvel és a melynek nagysága felett elismerésünket fejezzük ki a tanári kar előtt. A tanulókat a múlt tanévben július hó 3-án és 4-én, illetve szeptember hó első három napjában vették fel. Beiratkozott 492 tanuló.

Fontos újítás, hogy az elmúlt évben osztatott először az év két részre. Szeptember 27-én Rákóczy-estélyt tartott az intézet. A Kossuth alapítvány kamatát: 100 korona összegben Porkoláb Zoltán VIII. o. tanuló nyerte; Zsiska Dániel pedig 25 koronát nyert. Április hó 11-én ünnepet tartott a gimnázium, a mikor a remek ünnepi beszédet dr. Vietórisz József tartotta. Május hó 10-én Nagykállóba, június hó 1-én pedig a Sóstóra rándult ki az ifjuság.

Az egészségi állapot jónak mondható, mert ragályos betegség elő nem fordult. Az előmenetelt az igazgató kielégítőnek tartja, de felemlíti, hogy egyes tanulók igyekeztek kijátszani a tanáraikat, a miben sokszor a szülők is segédkeztek. A Bessenyei kör elnöke: Porubszky Pál, alelnöke: Pataki Sámuel, titkárra: Porkoláb Zoltán, főjegyzővé pedig Kis Pál választott meg. A körtől Leffler Béla 40, Bartos László pedig 30 korona jutalmat kapott.

A daloskör elnöke: Leffler Sámuel tanárt, alelnöke: Sipos Imrét, szertárnokká: Nyerges Ferenczet, jegyzővé: Molnár Gyulát választotta meg. A daloskör 84 tagból állott. A tornakörnek 52 tagja volt. Elnöke: Galli Lajos tanár, alelnöke: Toldi László, szertárossá: Münnich Ferencz, jegyzővé: Tester Kálmán választott meg. Az ifjusági gyámintézet bevétele 138 korona 83 fillért, kiadása pedig 145 korona 43 fillért tesz ki. A fillér-egylet múlt évi bevétele 420 koronát, kiadása pedig 422 korona 12 fillért tett ki.

Géresi Kálmán főigazgató március hó 22-én, Materny Lajos főesperes pedig május hó 19-én látogatta meg az intézetet. Siegmeth Károly államvasuti főfelügyelő vetített képekkel március hó 24-én tartott előadást. Örvendetes jelenségként közli az értesítő, hogy a kormány 120 ezer koronát engedélyezett építkezési célra. Az intézet részére, tanulók jutalmazására, illetve a tápintézet céljaira Szénássy Béla füzeteket, a kölcsönös segélyző 30 koronát, a gazdasági és kereskedelmi hitel intézet 75 koronát, a város 100 koronát, a kaszinó 40 koronát, a takarékpénztár 100 koronát, Lendvay Kálmán 10 koronát, Jóna Elek 10 koronát, Hartstein Sándor pedig 10 koronát adott. Az intézetnél Stern Jenő nevére 500 koronát, Török Péter nevére pedig 1000 koronát tettek le az örökösök. A tanári

könyvtár, az ifjusági könyvtár, a torna szertár, művészettörténeti, természetrajzítár és az érem-gyűjtemény szépen gyarapodott.

A tápintézetnek 35 tagja volt, kik közül többen részesültek díj elengedésben. A vagyon 410 korona 25 fillérral gyarapodott és 16990 korona 17 fillért tesz ki.

Az iskolai záróünnepén múlt hó 27-én osztattak ki az ösztöndíjak: Kardos Jenő, Kardos Elemér, Somogyi Imre, Hell Miksa 300—300 koronát; Budaházy Miklós 160, Kállay Rudolf 500, Zsiska Dániel 100, Vietórisz László 12, Tóth László 12, Pataki Sámuel 70, Bodnár László 41, Kurek Pál 80, Hemley Ábrahám 80, Bömh Ignác 80, Tót László 100, Mráz Mihály 94, Ruhman Emil 80, Leffler Béla 100, Kacska Zoltán 85, Vietórisz László 46, Styevó József 46, Palicz Gyula 62, Kovács István 30, Kis Pál 46, Porkoláb Zoltán 50, Erdős Rezső 41, Pollner Arnold 50, Kovács Kálmán 42, Valent István 26, Porubszky András 20, Konthy Géza 50, Bartsch Frigyes 50, Valent József 35, Fábri Jenő 30, Marcsek János 25, Kovácsi Gyula 18, Papp Péter 16, Hartos János 18, Némethy Mihály 12, Takács József 10, Barthos Mihály 25, Békeffy Elemér 38, Novák Jenő 15, Bartos László 20, Némethy Mihály 10, Némethy Albert 20, Holéczy Miklós, Nagy Pál, Kovács Kálmán, Mihovics Ferencz, Sárny Sándor, Nandrány Elek, Béres Ferencz, Szabó Lajos 10—10 koronát; Fráter Szabolcs, Oláh János, Tester Kálmán, Bozán Zoltán, Dibáczy József, Reich Jakab, Nagy Ferencz, Schönfeld Péter, Demjén Ferencz, Murányi Kálmán, Bábási József, Valent Mihály 20—20 korona; Ujhelyi Miklós 15, Sipos Sándor, Leckés Mihály, Schlésinger Ernő, Fedor Károly és Papp Zoltán 10—10 korona jutalom, illetve ösztöndíjat kapott. Számosan kaptak könyveket ajándékba.

Az értesítő beszámol az érettségi eredményéről is, amelynek eredményét múlt számunkban már ismertettük.

Az I. osztálynak 76, II-nak 78, III-nak 57, IV-nek 60, V-nek 57, VI-nak 54, VII-nek 50, a VIII-nak pedig 51 növendéke volt. A növendékek között volt 17 tíz éves, 33 tizenegy, 67 tizenkét, 65 tizenhárom, 64 tizennégy, 53 tizenöt, 51 tizenhat, 44 tizenhét, 45 tizennyolc, 18 tizenkilenc, 10 husz és 1 huszonegy éves. Városunkból 253, a megyéből 127, az országból 87, más állambeli 1 növendéke volt az iskolának. Jeles volt 29, jó 86, elégséges 235 tanuló, egy tantárgyból bukott 54, kettőből 35, többből 29. Az értesítő felemlíti azt is, hogy Adorján Ferencz, dr. Pröhle Vilmos és dr. Vietórisz József az iskola falain kívül is fejtettek ki irodalmi működést, ez igen helyes és követésre méltó cselekmény.

Amikor a „Szabolcs”-ot politikai lappá átalakítottuk felvettük programjába azt, hogy a politikai életen kívül a községek, hatóságok közintézetek, egyesületek, nyilvános társulatok és ezekhez hasonlók működését is éber figyelemmel fogjuk kísérni; róluk tárgyilagossá, minden befolyástól mentes kritikát fogjuk nyilvánítani.

A hol megérdemlik a vezetők elismerésüket a legnagyobb örömmel fejezzük ki, de a hol javítani valót vagy helytelenséget észlelünk, bárkivel szemben is nem késünk jóakarattal a hiányra rámutatni. Ne vegye tehát az intézet igazgatója vagy más rossz néven, ha egyik vagy másik hiányra akár az intézetnél, akár másutt rá mutatunk, mivel azt mindig közérdekből tettük és fogjuk ez után is tenni.

Causeur.

Népboldogító.

Vasárnap délután az ipartestület helyiségében tartotta meg felolvasását Hartman F. Mór ujjfehértói lakos a népboldogításról.

A hallgatóság elég nagy volt, a kik között az előkelőség is szépen volt képviselve

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, szamarhurut és különösen láb-badozóknál influenza után

ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantl céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

Legelső sorban is azt fejtegette, hogy ő tőle ne várjon a hallgatóság valami csodálatos tudományt, mert amit ő el akar mondani, azt bárki más elmondhatná és tanácsolhatná. Ő nagyon egyszerű ember, a foglalkozása is meglehetősen prózai, mert a felolvasás délelőttjén is az ujfahértói község házában adót vetett ki. Prófétának se tartásák, mert ő a bibliában leírt csodás tettekhez hasonlókat nem mivel, a verestengert két felé nem tudja parancsolni, egy kenyérből 3000 embert nem tud jól tartani. Az eszméje azért figyelmet érdemel, mivel Mezőssy Béla országgyűlési képviselő, Májerszky Béla polgármester és Miklós László volt alispán is elismerőleg nyilatkoztak róla.

Ne gondolják azt se róla, hogy ő valami vallási elfogult ember volna, mert azt még senki sem igazolta be, sőt sejteni sem lehet, hogy a rom. kath., ev. ref., ág. evang., izr., mohamedán, pogány vagy tudja is ő micsoda vallás idvezitene.

Abban azonban minden vallás megegyezik, hogy a jótékonyság gyakorlása kedves Isten előtt.

Ez közös vonás minden vallásban és csodálatos, hogy mégis olyan kevesen gyakorolják azt.

Nem elég azonban jótékonyságot gyakorolni, hanem minél gyakrabban kell azt tenni.

További fejtegetésében azt vitatja, hogy a társadalom beteg és ezen társadalom ijesztő betegségének a nyomor az oka. Ő sokat járt külföldön, volt Amerikában is és a Magyarországon tapasztalt kétségbeesítő nyomor eloszlásán akar gazdag tapasztalatainak felhasználásával segíteni.

Rá tér arra beszédjében, hogy mindnyájunkat megdöbbenett a Jókai halála, de kinek jutott eszébe, hogy hány ember pusztul el, aki éppen olyan nagy emberré nőhetne volna ki magát, ha mód nyújtott volna neki a tanulásra. A Talmudban 10 erősség van felsorolva, a melyek fokozatosan legyőzik egymást és a midőn felsorolta azokat, tizenkettőt sorolt fel. A sziklát a vas megfurja, azt a tűz elégeti, melyet a víz elolt, a vizet a felhő magába szívja, a felhőt a szél eloszlatja, az ember nem fél a széltől, az embert legyőzi a félelem, a szeszies ital a félelmet megszünteti, a szeszies italnál erősebb az álom, az álomnál a halál, de a jótékonyság gyakorlása mindezeknél erősebb, mert az az illető holta után is boldog visszaemlékezést hagy maga után. A mai társadalmi bajok nagyságának kimutatása céljából az életből merített példákat hoz fel és ajánlja „Az Általános Jótékonysági Szövetkezet” megalakítását.

Kifejti, hogy minden bajnak a kuforrása a pénztelenség, tehát ha igazán segíteni akar az emberiség a szenvedőkön, létesítsen szövetkezetet, a melynek olyan ágazata is legyen, amely a szemérmes szűkölködők nyomorát fűrkéssze ki és szabadkozásuk dacára is lássa el segélylyel. Azokról sem lehet elfelejtkezni, akik a segélyt önként kérik.

A szegény tanulók taníttatását, a szűkölködők segélyezését, ingyenes gyógyíttatást és a segélyezés más ezer nemét ajánlja figyelembe, melyek azonban minden hatóságilag igazolás mellőzésével nyújthatók. Az a főcél, hogy minden szűkölködő ellegyen látva és minél nagyobb összegű segélylyel.

Szólásra emelkedett ezek után Weiszhausz Ödön helybeli lakatos mester, aki azt mondta, hogy ezen szövetkezet ma is meg van, sőt a felolvasó által ajánlott szövetkezetnél hatalmasabb eszközökkel is rendelkezik. Ez a szövetkezet maga az állam. De a szövetkezetnek nem jó a választmánya (országgyűlés) mert nincs a tagoknak minden árnyalata képviselve, nem jó az igazgatósága, (a kormány) mert nem ismerik a tagok valódi igényeit, nem jó a pénzbeszédő és ellenőrző szervezete, (a kisebb hatóságok) mert nincsen az egyes személyek különleges viszonyaira tekintettel. Amennyiben mindjobban bele mélyedt a szónok a politikai részek fejtegetésébe és amennyiben a rendőrség csakis a Hartman előadására adott engedélyt, Kertész Bertalan rendőrfőkapitány Weiszhausztól a szót megvonta.

Nagyon szép a Hartman eszméje, de kivihetetlen. A mai önző világban minden szentnek és nem szentnek maga felé hajlik a

keze. Kis összegeket adnak közcélra a mai emberek. Ha minden szűkölködőt el akarnánk látni állandó segélylyel, milliók is kevésnek bizonyulnának.

Minden igazolás nélküli segély nyújtás esetén a munkanélküliek száma óriásit nőne és nagyon sokan kérnének olyanok is segélyt, akik saját munkájukból fenn tudják magukat tartani.

A mai emberek legnagyobb része csak azért dolgozik, mert rá van utalva s ha ez a kényszerítés megszűnnék, sokan ott hagynák a munkát és azon keveseknek kellene a resteket segélyezés által fenntartani, a kik továbbra is munkába maradnának.

—rens.

KARCOLAT A HÉTRŐL.

Bors-szemek.

I.

Mi a legjobb szer a hideglelés ellen? Belépni Bencs László pártjába, mert ő a június hó 19-én megtartott 48-as függetlenségi pártgyűlésen kijelentette, hogy: „aki velem nem egy párton van, annak ő ugyan egészséget nem kíván, de tiszta szívből kívánja, hogy mindazokat lelje ki a hideg!”

Talán épen ezen okból intette az új pártelnök, dr. Meskó László a jelen voltakat, hogy hűségesen tartsanak ki a pártba? Ennél fogva most már dr. Meskó László nem csak új elnöke lett a pártnak, hanem egyszers-mint jóakaró orvosa is?

II.

A június hó 19-én megtartott 48-as függetlenségi pártgyűlésen, Beniczky Miksa és Nádassy Lajos leköszönése folytán az újjalakulás a következőképen alakult széjjel. Egy hatalmas (igy szeretnék ők) Bencs-párt. Egy óriás (émezek meg így szeretnék) Meskó-párt. És egy kis szerény töredék (ezt meg mindketten így szeretnék) átment az „új párt”-hoz. A legközelebbi képviselő választás képe körülbelül ilyen lesz, hogy:

A nap is meg áll fölöttünk,
Bámolni a csodát;
Hogy fogja majd legyőzni,
László, a Laczikát?

Szemelvények.

Még nem született meg városunk pamflet írója, ki egészséges tüdejével kacagni tudna azon a kétségbeesett kavarodáson, mit az „Új Párt” első megmozdulásának hírére reménybeli képviselőjelöltjeink előidéztek. Erőlködés és kapkodás, ez volt a helyzet signaturája. Hogyne, hiszen porba hullott a pecsenye, a mit annyi szakács több-kevesebb szakértelemmel hosszú ideig pácolt, sütött, főzött. A hazafias felbuzdulás egyszerre és hirtelen valósággal tombolni kezdett, pedig egy nappal előtte nyugodtan járt mindenki dolga után, vajmi keveset törődve pártokkal, hazával. Nem honfiai láng, hazafias felbuzdulás volt az, hanem kétségbeesett tánc a modern kor aranybornyuja: a mandátum körül.

* * *

Micsoda kétségbeesett erőlködés. Egy bizalmas értekezlet egyik vendége, aki ugyan — saját kijelentése szerint — hivatása miatt a politikai mozgalomban tevékeny részt nem vehet, ijedten szalad örökös képviselőjelöltjükhöz: „Jaj, jaj, égszakadás, földindulás, a fejemen egy koppanás, szaladj te is pajtás.” S szaladnak ketten. Keresik, kutatják városban, kisteleki szőlőben Benickyt, Nádassyt. Persze a gyűlésen a nagy rábeszélés dacára mindakettő leköszön, mire azt kiáltja egyik bölcsünk nagy szellemesen: „Hadd hulljon a férgese!” Hm, hátha a kapacitáció sikerült volna, akkor nem lettek volna férgesek?

* * *

Beniczky és Nádassy évtizedeken át voltak a függetlenségi párt erős, oszlopos tagjai. Sok erős küzdelemben állottak meg férfiasan helyüket, nem egy győzelem dicsősége fűződik nevükhöz. Még azt sem mondhatják, hogy mindent pártjuknak köszönhetnek,

mert önzetlenül szolgálták azt. Most egyszerre pereátot kiáltanak rájuk azok, kik mindent a pártnak köszönhetnek, de a párt nekik semmit.

* * *

A „Nyirvidék” is előszedte a lomtárból régi rozsdás fegyverét és ismét vitézi kirohanást intez Nádassy Lajos ellen. Valóságos bábszínház, még a drótokat rángató kezét is látjuk.

* * *

Ad vocem „Nyirvidék.” Mult számában díjat tűz azon talány megfejtésére, hogy június hó 19-iki vezércikkét miért ajánlotta a „Szabolcs”, az ügyészség figyelmébe. Nagyon sajnáljuk, hogy egy társadalmi lap, mely sippal, dobbal hirdeti fennállásának 25 éves jubileumát, nem ismeri a sajtószabadságról rendelkező és 48. évi XVIII. törvénycikket. Olvassa el és akkor a 31. §-ban meg fogja találni a megfejtést: kaució nélkül nem szabad politizálni. Hisszük különben, hogy az ügyészség a rejtély megfejtésében már megelőzött bennünket.

* * *

Hosszu és sikeres parlamenti működése után nagyon kifogyhatott a politikai érvekből képviselőnk, ha már nem talál más eszközt párthívek taborzására, mint a hidegleléssel való tenyegtetést. Talán azt gondolja, hogy ha a képviselőházban egy ásitás elnöki rendreusitást eredményezett, ilyen jámbor óhaj biztos mandátumhoz juttatja. Azt azonban mégis konstatáljuk, hogy ezzel a kijelentéssel mégis sikerült a képviselő urnak valami t. i. a hideglelést népszerűvé tenni, pedig a milyen jó színe van, bizonyosan érzékenyen fájlalni fogja, ha meglátja, milyen nagy mérveket kellene ölteni — kívánságának teljesítése esetén — a hideglelésnek.

Figyelő.

Felhívás előfizetésre.

A közeli mult politikai eseményei, fordulatai, gondolkodásra, eszelekvésre szólítják mindazokat, akiknek szíven fekszik Hazánk sorsa, bizonytalan jövője. Ugyde nincs alkalom arra, hogy a vidék politikusai a eszelekvés terén munkásságot fejthessenek ki, nézeteiket tisztázhassák.

A politikai élet központja a székesfőváros. A vidéken nincsen politikai élet. Felőlünk, nélkülünk tolmácsolja a budapesti sajtó a politikai mozgalmakat. Ez így nem maradhat. A vidéknek joga és kötelessége a politikai élet küzdelmeiből részt venni. Az egyes vidékeknek helyi politikai lapokra van szükségük, hogy az érületnek és politikai meggyőződésnek, valamint az eszmék tisztázásának tere nyíljen. Kinőtt már a vidék ama kiskorúságból, hogy a vidéki tudósítók képviseljék a főváros politikai lapjaiban. A vidék is nyögi a nemzet háztartásának súlyos terheit s épen ezért joga, kötelessége az ország helyzetének javítását célzó törekvéseknél szót emelni.

Szabolcsvármegye politikai életének fellendítése indított bennünket arra, hogy a „Szabolcs”-ot politikai lappá változtassuk. Teret, alkalmat akarunk nyújtani egy tevékeny politikai eszelekvésre. *Lapunkban — elveink fenntartása mellett — minden pártnak, az eszmék szabad tisztázására készséggel engedünk teret.* Hű tükre lesz a „Szabolcs” a megye területén felmerülő összes politikai mozgalmaknak, de gondoskodik arról, hogy olvasói az országban előforduló fontosabb eseményekről lehető gyorsan, megbízható forrásból értesüljenek.

Lapunk tartalmának érdekessége, változatossága zálogaként jelezhetjük, hogy munkatársakul szerencsések voltunk: báró Bánffy Dezső, Eötvös Károly, Katona Béla,

dr. Bender Béla, Busbach Péter, Fáy Béla, Szemere Attila, gróf Vay Adám, Hock János hírneves egyéneket is, eddigi munkatársainkhoz megnyerni és jelezzük, hogy a helybeli munkatársaink is megígérték, hogy ezután még fokozottabb mértékben fognak igyekezni a közönség igényeit kielégíteni. Örvendetes jelenségként említjük fel még azt is, hogy a városból, a megyéből, az ország különféle részeiből, sőt a külföldről is újabb és jeles tehetségű munkatársakat sikerül az eddigiekhez megnyerni.

Kiváló sulyt fektetünk arra, hogy a megyei, városi, községi élet hű tolmácsolói, lelkiismeretes ellenőrzői, a gazdálkodás, ipar, kereskedelem érdekeinek tántoríthatlan előmozdítói legyen a „Szaboles.” Mi meghozunk minden tőlünk telhető áldozatot, de bizalommal fordulunk ama m. t. közönséghez is, melyért lapunk küzdeni fog, hogy előfizetések eszközölése útján minket nagy és közérdekű feladatunkban támogatni sziveskedjék. Azon hazafias kérelemmel fordulunk tehát megyénk vezéréberekhez, lapunk barátaihoz, hogy lapunkra előfizetni, előfizetőket gyűjteni sziveskedjenek, mert a *pártfogás mérvétől tesszük függővé, hogy lapunkat jövőben hetenként hányszor jelentessük meg.*

Lapunk mai számához, igentisztelt előfizetőink kényelme érdekében, postautalványokat melléklünk.

A lap előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona.

Kiváló tisztelettel:

a „Szaboles” politikai lap
szerkesztősége és kiadóhivatala.

HIREK.

Képviselői gyűlés volt a múlt hó 28-án, amidőn a tárgysorozatba felvett, kisebb jelentőségű két ügyet elintézték.

Választás. Múlt hó 28-án, nagy érdeklődés mellett, adópénztárossá Gaál Edét, ellenőrré Mátulka Odónt, adótisztekké Bánszki János és Deák Andrást megválasztotta városunk képviselőtestülete.

Eljegyzés. Fábrián Ferenc helybeli izr. tanító eljegyezte Ábrányi Hermina kisasszonyt Nagyidáról.

Helyettesítés. Az ipartestületnél megüresedett jegyzői állásra Kovács Dánielt helyettesítették.

Halálozás. Ungár József helybeli magánzó 94. éves korában, szenvedés nélkül elhalt. Maradt 5 gyermek, 30 unoka és 32 dédunoka. Ungár Lipót cégtulajdonosa édesatyját gyászolja benne. A halálozás általános részvétet keltet városunkban.

Évzáró ünnepély. Hétfő délután a gimnázium dísztermében, a szülők és tanúgybarátok élénk érdeklődése mellett tartotta meg a helybeli ág. hitv. evang. főgimnázium évzáró ünnepét. A terem megtelt az érdeklődőkkel és tanítványokkal. A dalkör a Rákóczy indulóval nyitotta meg az ünnepélyt, melyet hibátlanul adott elő. Vietórisz József dr. tanár az év történetét ismertette szokott ékesszólásával. Martinyi József igazgató ezek után remek beszéd kíséretében a jutalmakat osztotta ki. Az igazgató tudomására hozta azt is a szülőknek, hogy a „Nyirvidék”-ben az igazgatótól megjelent közleménybe boszantó sajtóhiba csuszott be, mely a szülőket tévedésbe ejtette, mivel a közlemény azt tartalmazza, hogy a helybeli szülők az alsó osztályokba gyermekeiket szeptember hó első két napjában irathatják be, holott a valóságban jul. hó első két napján már be lehet iratni, sőt a felvétel biztosítása céljából kívánatos is a beiratás. Az érettségítettek nevében Kiss Pál

búcsuzott el a tanári kartól szívből jövő és szívhez szóló szavakkal. Az intézet dalosköre az ünnepélyt a Hymnus szal rekesztette be. Figyelmébe ajánljuk az igazgatónak azonban azt, hogy Nyiregyházán ezidő szerint 3 lap van és jövőben az ilyen fontos értesítéseket mindegyikbe küldje be. Az intézetnek nincs hivatalos lapja és az is bizonyos, hogy nem minden szülő olvassa a Nyirvidéket. Ha több lap hozza a közleményt, ha valamelyikbe sajtóhiba is csuszik be, a többinek a közleménye helyre igazítja azt. A jutalomba részesültek nevét „Gimnáziumunk 1903—904-iki tanéve” című cikkünkben közöljük. (Caus.)

A városi dalegylet közgyűlése vasárnap a városháza nagytermében a legnagyobb érdeklődés mellett folyt le. A közgyűlést a Hymnus-szal nyitották meg a tagok, melyet lelkesülve és lelkesítve adtak elő. Bogár Lajos városi főjegyző, mint az egylet elnöke válogatott szavakkal nyitotta meg a gyűlést, Orsovsky Gyula a múlt évről terjesztett elő gondosan készített jelentését. Orsovsky Gyula titkárságáról, Novák Gyula pedig pénztárságáról lemondott, melyeknek újból való elfoglalását a tagok kérése dacára el nem fogadták. Az egylet ezután a lemondottakat — mint akik az egyesületnek 18 éven át voltak tagjai — dísztagjaivá választotta. Ezek után a tisztikar megalakítása következett amidőn Bogár Lajost újból és a legnagyobb lelkesedés között választották meg elnökül. A leköszöntek helyére az egyesület két érdemeket szerzett tagját választották meg, még pedig titkáruul Dokupil Gyulát, pénztárossá pedig Bacsó Bélát. A gyűlést Bogár Lajos szép beszéddel és azon imaszerű óhajjal zárta be, hogy az egyesületben az együttérzés, a testvéri szeretet, a tanulási vágy honoljék és az Isten áldása legyen a dalegylet további működésén is.

A női iskola kiállítása vasárnap nyílt meg. Valóban gyönyörű munkákat állítottak ki a növendékek és osztatlan elismerést vívtak ki, a szebbnél-szebb tárgyakkal. A 3 napot tartó kiállításon mindig volt néző közönség. A kiállítás kitünően való sikerülését a tantestület és a növendékek a legteljesebb elismerést érdemlik meg.

Színházi jelentés. Lapunk zártakor értesülünk, hogy Hudák Juliska városunk szülötte és Lakos Vilma, a Rákosi Szidi színház iskolájának jelesen végzett növendékei f. hó 7-én a városi színházban előadást tartanak. Az előadás iránt élénk érdeklődés mutatkozik Részletek talragaszokon lesznek olvashatók.

A polgári leányiskola évzáró ünnepe. Ma egy hete délután tartotta meg a polgári leányiskola évzáróját. Az ünnepélyen ott láttuk városunk intelligens közönségét. Az ág. ev. népiskola díszterme zsuffolásig megtelt szülőkkel és növendékekkel. Az igazgató a múlt iskolaév történetét ismertette ékes nyelvezettel irt felolvasásban. Az iskola dalosköre az „Erdőben” című dalt adta elő a legnagyobb sikerrel. A „Lengyel anyát” Hideg Jolán szavalta és megnyerte a közönség tetszését. Ezt követte Jakabovics Etel zongorajátéka „Etuda mazurkát” adta elő hibátlan játék mellett. Jókairól Cipszer Anna olvasott fel, kellőképpen domborította ki a megdicsőült nagyságát. Az iskola dalosköre Báthory Mária operából énekelt részletet és tetszést érdemelt ki vele. Incédy Gyula „Nővér”-ét Róth Irén szavalta igen kedvesen. Tuláts Anna magyar rapsódiát adott elő hatásosan. Marsalkó Margit „Imakönyvem” című verset adta elő kitünően. Az ünnepélyt a dalkör népdalok éneklése által rekesztette be. Ezt követte az ösztöndíjak kiosztása, amidőn Cipszer Anna 11, Rektor Mariska 25, Csonka Irén 50 és Róth Irén 50 koronát kapott, Strauszman Mariska, Kelner Teréz, Rektor Mariska, Karner Mariska, Juhász Ilonka, Lojek Mariska, Gergelyffy Anna, Cukor Aranka, Kovács Gizella, Surányi Mariska, Vadász Mariska, Békefy Margit, Fekete Ilona, Führer Aranka, Rottman Erzsike, Kálmán Anna, Stolte Anna, Wirtschafter Ida. Kálmán Kata és Károlyi Margit pedig könyveket kaptak. A szülők a vizsgálat kitünő eredményével nagyon meg vannak elégedve mely körülménynek Májerszky Béla polgármester — mint nagyapa — adott az évzáró ünnepélyen kifejezést.

Az új róm. kath. templom felszentelése.

A nyiregyházi róm. kath. hitközség díszes templomát az egrí főegyházmegye nagynevű érseke dr. Samossa József, mint értesülünk folyó évi augusztus hó 15-én vagy 20-án fogja felszentelni. Mint köz tudomásu, ezen valóban nagy értékű több mint 600 000 kor. költséget igénybe vevő templomot, teljes felszereléssel a főpásztor sajátjából építtette, adományozza városunk róm. kath. hitközségének. Ezen áldozatkészsége a magyar főpapság büszkeségének, első sorban nevezett hitközséget, de közvetve magát a várost is közelről érdeklí, mert hiszen ezzel az illető főpásztor városunkban élő híveit ajándékozza ugyan meg, de egyidejűleg monumentális alkotásával Nyiregyházát is emeli. Múlt hó 26-án Petrovits Gyula esperes-plébános híveinek egy részét értekezletre hívta egybe, tanácskozás végett; hogy ha halájukat nem is róhatják le az áldozatkész nagy férfiú iránt, legalább gondoskodjanak arról; miszerint a felszentelés napját s azon alkalommal ide érkező kiváló férfiak fogadtatását lehetőleg ünnepélyessé tegyék. Ennek kivételére az értekezlet egy szűkebb körű következő tagokból. Megyery Géza, Kállay András, Kováts István, dr. Bodnár István, dr. Ferlieska Kálmán, Hoffmann Ferencz, dr. Kállay Rudolf, dr. Korányi Endre, dr. Konthy Gyula, Ferlieska Rudolf, Orsovsky Gyula, Lázár Kálmán, Marsalkó Károly, Schlichter Gyula, Sütő József, Ekkert Elek, Siklósy István, Eötvös Pál, dr. Bertók István, Adamkovits András, Mihovits Ferencz ünneprendező bizottságot küldött ki kebeléből, mely bizottság ugyancsak múlt hó 29-én alakuló gyűlésre s az ünnepély bevezetésnek megállapítására lett egybe hívva. Az ünneprendező bizottság meg is alakult, elnökévé: Megyery Géza, alelnökökké: dr. Kállay Rudolf és dr. Bodnár István, jegyzővé pedig Orsovsky Gyula lett megválasztva s a felszentelés napjának mi módoni megünneplésére részletes tervezetét megállapította, mely a tervezetnek végleges jóváhagyása iránt, egy legközelebb összehívandó nagy értekezlet egybehívását határozta el. Csak melegen üdvözölhetjük e nemes törekvést, hisz ezzel ugy az illető hitközség, mint a kik e városban élünk, tartozunk annak az áldozatkész főpápnak, ki éppen Nyiregyházát szemelte ki azon helyül, mely az ő nagy nevét a késő utókor előtt is emlékeztetéssé teszi.

Postaszekrények leszedése. Nyolc-tíz nappal ezelőtt a városház-palotán elhelyezett két automata postaszekrényt és a Hirschler-féle üzlet melletti szekrényt átfestés céljából leszedték és máig sem helyezték vissza. Nem tudom megérteni, hogy miért kellett a beltéren levő ezen 3 szekrényt egyszerre leszerelni, amikor a nagyközönség éppen ezeket a szekrényeket szokta tulnyomólag használni. Tapasztaltam, hogy sokan sorba járták ezen szekrények helyét és csak azután mentek a negyedik helyre. Különböző időben kellett volna a szekrényeket leszedni, ha pedig egyszerre szedték le, nem értem, hogy miért kell azokat 10 napig, esetleg tovább leszedve tartani és ha 10 napig tartják is így, miért nem helyezték el ideiglenesen más közönséges szekrényeket. *Több figyelmet kérünk!* VII/1. (Bek. V.)

Élvész a világ. Megirtuk már lapunkban, hogy Széles Bertalan nagyállói származásu volt esendő Amerikába vándorolt ki és onnan mint az „amerikai keresztényen vallás” hittérítője tért vissza. Tamás apostol fehér köpenyegben, cipő és kalap nélkül jár. A furcsa öltözetű ember bejárta már megyénk legtöbb községét és azt hirdeti, hogy 10 fejedelem nagyon bűnös, akik miatt 65 nap

mulva el vész a világ. Ha a 10 fejedelem idejében megtér, akkor azonban az Isten könyörületes fog még gyakorolni. Péter-Pál napján nagy csődületet csinált a piacunkon Széles. Rendőrfőkapitányunk kitiltotta az apostolt Nyiregyházáról, aki ezért a kapitányt „egyházának átkáva!” sulytotta.

Leszurt ember. Kun Mátyás helybeli nagy bérlőnél szolgáltak Vetőti Sándor és Csengeri Sándor kocsisok. Nevezettek jó egyetértésben éltek. Vasárnap délelőtt azonban Velőti Sándor ittas állapotban összeveszett társával, majd kést rántott és úgy szurta hasba Csengerit, hogy eszméletlen állapotban rogyott össze. A tettest a rendőség letartóztatta. Csengerit pedig életveszélyes sebével a kórházba szállította be.

A Sóstó vendégei. Ma reggel a M. Á. V. miskolci műhelyének mintegy 800 munkása érkezett a Sóstóra külön vonaton. Este utaznak vissza.

Álkuks. Hétfőn éjjel sűrű felleg borította városunk felett az eget. Jelzett éjjel Péter Lászlóné szatócs boltját álkukszal még eddig ismeretlen tettes kinyitotta, Tamasószky János rendőr észre is vette a cselekményt, de a tettes észre vette a veszélyt és futásnak eredt. A sötét éjszakában, a zegzugos utcákon a tettest nem tudta elfogni a rendőr, aki azonban még is dicséretet érdemel, mert a zajtalanul kinyitott boltban, a sötétben dolgozó tettest észre vette. A betörő uri ember lehet, mert eső ernyő alatt ment lopni, de azt a helyszínén fejejtette.

Általános panasz tárgyát képezte a városunkban tapasztalható nagy drágaság. Ehez járult, hogy a közönség bebeszélte magának, hogy a drága fogyasztási cikkek hamis mérleggel hozzák egyes üzletemberek forgalomba. Ilyen körülmények között igazán dicséretes munkát teljesített a főkapitány, midőn 2 héten keresztül sorra vizsgálta és vizsgálta a mértékeket, melyek között bizonyára találtak is hibás mértékeket, a mi hatósági eljárást von maga után.

Árverés. A helybeli kir. ügyészségnél az elkobzott különféle bűnjeltek folyó évi július 16-án, árverésen eladatni fognak.

A demecseri szerelmi dráma második tagja: Róth Rózsika a szép fiatal leány 18 napi isszonyu szenvedés után, múlt hó 27-én meghalt, s még aznap délelőtt 11 órakor nagy részvét mellett, — de csendben — el is temették.

Vakmerő lopás. A cigányok furfangja ujnál-ujabb meglepetéseket okoz. A múlt szombaton ugyanis egy kóborló cigány felajánlotta egy falusi embernek, hogy a lovát eladja. Az együgyű falusi ember átadta a lovát és járlatot. A cigány azonban rápattant a lóra s elvágtatott vele. A falusi ember meglepetve látta eme vakmerő lopás elkövetését és megtette a feljelentést.

Összeszurkált emberek. Kozák András turai lakost ma egy hete még eddig ismeretlen emberek összeszurkálták. Kedden pedig Mátyási Gyula nyirvasvári lakost a nagykálló-balkányi országúton támadták meg ismeretlen tettesek. Mátyásit súlyos sérülésekkel hozták be a helybeli „Erzsébet” kórházba.

Hirtelen halál. Földi Pál, helybeli lakos, tegnap az utcán összeesett és meghalt.

Áldás. E hét elején jótékony eső áztatta meg a szomszagos földet, üdítette fel az elfonyadt, elsatnyult növényzetet. Az eső a gabonaféléknek már nem használt, de a tavasziak erős fejlődésnek indultak.

Circus. Schmidt és Társa növekvő pártolás mellett tartanak előadásokat. Meg is érdemlik a pártolást, mert igen ügyes mutatványokkal szórakoztatják közönségünket.

A honvédelmi minister az altiszteknek. Az utóbbi időben úgy a honvédelmi-, mint a közös hadügyminister igen a szíven viseli a törvényes időn önként tovább szolgáló altisztek sorsát. A honvédelmi minister az altiszti végkielégítés kiszolgáltatása tárgyában adott ki a napokban egy üdvös rendeletet, amelyben meghagyja, hogy 1904. évi január elsejétől számítva, a már öt évi megszakítás nélküli aktív szolgálat után illetékes végki-

elégítés nemcsak a szolgálatból kilépő, hanem a hónapi díj élvezetével egybekötött rendfokozatba véglegesen kinevezett altiszteket is megilleti.

A baromfityenyésztés fellendítése. A miskolci országos baromfityenyésztés érdekében Pirkner János állattenyésztési felügyelővel élén megalakult a nagy rendezőbizottság. Talián Béla földmívelésügyi minister fölhívja az ország állattenyésztőit, hogy a népies tenyésztés javítására szánt anyagot a kiállítás során igyekezzenek bevásárolni. A baromfityenyésztés anyagának kieserése és javítása érdekében a minister 3000 darab német baromfit osztat ki és elhatározta, hogy nemcsak a borsodi országos, de a kisebb jellegű kiállításokat is támogatja, mert ezek a partiális kiállítások igen alkalmasnak mutatkoztak arra, hogy a kisgazdák a jobb tenyész irányokkal megismerkedjenek és tenyészéseiket megfelelően átalakítsák.

A cs. kir. szab. Adria biztosító-társulat 1903. évi üzleti jelentése és zárszámadásai melyek folyó évi április 28-án megtartott közgyűlésen terjesztettek elő, a következő fontosabb adatokat tartalmazzák: Az életbiztosítási osztályban 51634879 K. biztosított tőkérel szóló ajánlatok nyújtottak be, melyek ellenében 45523303 K. biztosított összegről állítottak ki kötvények. A biztosítási átlag az év végével kerek 276 millió töke és 719290 K. járadék biztosításokra rugott, minél fogva a tőkebiztosításoknál 20958564 K. tiszta szaporodás mutatkozik. Életbiztosítási díjakban 11720578 K. vételeztetett be, míg halálesetek, valamint a biztosítottak életében esedékes összegek s az esedékes járulékok 5210589 K. kifizetését tették szükségessé. A kamatláb leszállítására szolgáló pótdíjtartalék az idei 200000 koronát tevő átutalás folytán 1700000 koronára emelkedett. Az életbiztosítási osztály díjtartalékai és díjátvitelrei 1903 december 31-én 74097382 koronát tettek ki és a múlt évhez viszonyítva 5958215 korona emelkedést mutatnak. A tüzbiztosítási ágazatban a díjbevétel 20869390 K., az előző év 19316631 K. díjbevétele ellenében. A szállítmány biztosításokért 1507651 K. és betöréses lopás elleni biztosításokért 222753 K. vételeztetett be; ez utóbbi három ágazatban visszabiztosítások címén 10150442 K. s károkért 15171325 K., a visszabiztosítók részének levonása után pedig 7958258 K. fizettetett ki. Ezen három ágazat díjtartaléka 13201675 koronát s a visszabiztosítók részének levonása után 7264776 koronát tesz ki. Az árfolyam-emelkedés folytán december hó 31-én mutatkozó 549437 korona az árfolyam ingadozása tartalomnak utaltatott át. B) Mérleg rendelkezési nyereség-tartaléka 200000 K-val 1400000 K-ra emeltetett fel. A közgyűlés jóváhagyta az igazgatóság ama javaslatát, hogy az újonnan létesített nyugdíjpénztárt 250000 K-t tevő rendkívüli javadalmazásban részesítse. Osztalék címén részvényenként, úgy mint tavaly 180 K. kerül kifizetésre. A különféle tartalékok 1903 december 31-én 89 millióra emelkedtek és pedig: a díjtartalék (visszbiztosítás levonásával) 75689676 K., pótdíjtartalék kamatláb leszállítására 1700000 K., nyereségtartalék 7413341 K., és árfolyamingadozási tartalék 4250017 K-ra.

Ritka orvosi sikerr! számolunk be, mely az érdekelt körökben méltó feltűnést keltett. B. Budapesti lakos neje több év óta súlyos tüdőhurutban és asthmikus nehézségekben szenvedett, a mihez két év előtt komoly szívbaj is járult. Ez év tavaszán már legsúlyosabb válságba sodorta a baj a beteget: a már többször fellépett vízkórság állandó jelleggel öltött, az emésztési zavarok elviselhetetlenekké váltak, a beteg heteken át eszméletlen állapotban töltött napokat, látóképességét pedig mindkét szemén elvesztette. Orvosai minden reményt föladtak és a kétségbeesett hozzátartozókkal együtt várták az elkerülhetetlen véget. Utolsó kísérletképp dr. Kovács J. fővárosi orvoshoz fordult a család, mint a ki új gyógymódja, a „vérgyógyítás” révén országos hírnévre tett szert idült, mások által menthetetleneknek mondott bajok gyógykezelésében. Dr. Kovács tényleg rövid három hónap alatt a szív- és tüdőbajt mondhatni teljesen rendbehozta, a mi még nem annyira meglepő eredmény, hisz ilyenek gyakorisága tette gyógyeljárását hírnevessé. Bámulatossága ezen eset az által vált, hogy a nagy hírnevű

szemorvosoktól látóidegsorvadásnak minősített szembaj, mely az eddigi tapasztalatok szerint menthetetlenül vakságra vezet, a kura hatása alatt önként és elég gyorsan visszafejlődik, a mennyiben a beteg látóképessége napról-napra javul. Ez oly ritka és meglepő eredmény, mely mindennél meggyőzőbben bizonyítja, hogy dr. Kovácsnak önálló eredeti gyógymódja igazán egészséges és helyes elvekből indult ki és hivatva van a most divó gyógyirányban nagymérvű és a szenvedő emberiség érdekében igen üdvös változásokat előidézeni. Dr. Kovács intézete Budapest, V., Váci-körut 18. sz. alatt van.

Meglőtt egy cigányt. A halászi határhoz tartozó, Eggert-féle erdőn alkalmazott mezőőrre árulkogni kezdett az ugyanazon erdőben tartózkodó s teknőcsinálással foglalkozó cigány. Hogy a pletykából mi volt igaz, nem tudjuk, de a mezőőrt szerfelett bosszantotta, hogy egy cigány merészel ő róla rágalmakat beszélni. A mezőőr napokon át levertnek látszott. végre lelőtte a cigányt. A mezőőr önként jelentkezett az itteni kir. ügyészségnél.

Levegő, tiszta levegő. Ez minden hurutos betegségben szenvedőnek a jelszava. És tény az, hogy a légkurák, ha megfelelő helyeken szakszerűen használnak, kedvező hatással vannak. Ama sok ezer embernek azonban, a kiket foglalkozásuk avagy más tényezők abban gátolnak, hogy erdő, hegyes vidéket vagy tengeri fürdőt válasszanak hosszabb tartózkodásra, a „Sirolin” valóságos áldás. Ezen szyrup, bármely foglalkozás megszakítása nélkül, lehetővé teszi a még oly súlyosan megtámadott légzőszervek hathatós kezelését. Már rövid használat után — naponta 3—4 teáskanállal — szűnik a köhögés, kevesbedik a köpet, könnyebbül a légzés, javul az étvágy és a test súlyának emelkedése észlelhető. De még azoknak is, akik vagyoni viszonyaiknál fogva képesek légkúrákat használni avagy sanatoriumot felkeresni, a „Sirolin” állandó kísérőjük legyen, mivel ez a légkúrák és sanatoriumi kezelést minden tekintetben elősegíti és megkönnyíti. „Sirolin” jóízű és gyenge gyomor is könnyen felveszi.

A IV. oszt. kereseti adó lajstromának közszemlére való kitételéről hirdetményt bocsátott ki az adóhivatal. A helybeli kir. pénzügyigazgatóság az 1904. évi IV-ed osztály kereseti adó kivetési lajstromot érvényesítve leadta. Erről oly hozzáadással értesítetnek az érdekelt adó fizetők, hogy ezen kivetési lajstrom a városi adóhivatalban 8 nap alatti közszemlére kitétettek s hogy a netaláni sérelem és kivetés elleni észrevételeiket: a) azon adózók akik már a kivetési lajstromban jelzett adókkal a múlt évben is megvoltak róva a lajstrom közszemlére tételétől, b) azon adózók pedig a kik még csak most lettek a lajstromban jelzett adókkal megróva az adójoknak az adókönnyveszkőjükbe történt beírása napjától számított 15 nap alatt a városi adóhivatalhoz beadhatják.

„Karlkás.” A vidék legelterjedtebb élelapijának — hogy e mulattató és érdekes élelapiot minden család megrendelhesse — előfizetési díja egy negyed évre 62 és fél krajczár. Mutatvány számot a kiadó hivatal kívánatra küld. Debreczen, Miklós-utca 1-ső szám.

Vasuti menetrend. A Nyiregyháza-Debreceni vonalon változás állott elő, mely a lapunk mai számában közölt vasuti menetrendben ki van tüntetve.

KÖZGAZDASÁG.

Lapunk mai számában közöljük az Első magyar általános biztosító társaság 1903. évi zárszámadását, a mely adatok fényesen igazolják ezen hazai tekintélyes és legnagyobb biztosító intézet virágzását és tartalékának fokozatos emelkedését.

A t. biztosító közönség szives figyelmébe ajánljuk ezen legális eljárásával és díjainak méltányosságáról általánosan elismert intézetet, a melynek képviselőt a Nyiregyházi Takarékpénztár Egyesület bírja, ahol a biztosítás minden ágazatára készséggel felvilágosítást nyújt a biztosítási iroda.

Szabolcsvármegye vasuti hálózatának menetrendje.

(Érvényes 1904. május 1-től.)

I. Nyiregyházáról Debrecen felé induló vonatok.

Nyiregyházáról indul: 6 ó 50 p, 10 ó 24 p, 2 ó 34 p, 6 ó 42 p. Császárszállás: * 6 ó 58 p, —, * 2 ó 42 p, * 6 ó 50 p. Ujfehértó: 7 ó 12, 10 ó 44 p, 2 ó 56 p, 7 ó 04 p. Debrecenbe érkezik 8 ó 04 p, 11 ó 31 p, 3 ó 48 p, 7 ó 50 p.-kor. Budapestre érkezik 1 ó 50 p, 6 ó 40 p, 9 ó 35 p, 5 ó 45 p.-kor. Ezen kívül július hónapban még egy vonat indítatik, mely Nyiregyházáról 8 ó 52 p, Császárszállásról * 9 ó 09 p, Ujfehértóról 9 ó 35 p indul és Debrecenbe 11 ó 05 p. ér be.

II. Nyiregyházáról Szerencs felé induló vonatok.

Nyiregyházáról indul: 9 ó 31 p, 5 ó 32 p, 9 ó 05 p. Királytelek: 9 ó 45 p, 5 ó 45 p, 9 ó 23 p. Görögcsállás: 9 ó 55 p, 6 ó 01 p, 9 ó 36 p. Rakamaz: 10 ó 14 p, 6 ó 15, 9 ó 55 p. Szerencsre 10 ó 52 p, 6 ó 51 p, 10 ó 43 p.-kor. Budapestre pedig 7 ó 6 ó 35 p érkezik. A Nyiregyházáról 5 ó 32 perckor induló vonat Sátorlajuhelybe ér 7 ó 56 p.-kor.

III. Nyiregyházáról Csap felé induló vonatok.

Nyiregyházáról indul: 6 ó 55 p, 11 ó 53 p, 6 ó 48 p. Sóstó: 7 ó 07 p, 12 ó 04 p, 7 ó. Kemecse: 7 ó 27 p, 12 ó 20 p, 7 ó 18 p. Nyirbogdány: 7 ó 37 p, 12 ó 29 p, 7 ó 28 p. Demecser: 7 ó 53 p, 12 ó 40 p, 7 ó 47 p. Pátroha: 8 ó 07 p, 12 ó 52 p, 8 ó. Kisvárd: 8 ó 31 p, 1 ó 10 p, 8 ó 21 p. Fényeslitke: 8 ó 46 p, 1 ó 22 p, 8 ó 35 p. Thuzsér: 9 ó 04 p, 1 ó 36 p, 8 ó 54 p. Csapra érkezik 9 ó 30 p, 2 ó, 9 ó 21 perckor.

IV. Nyiregyházáról Mátészalka felé induló vonatok.

Nyiregyházáról indul: 7 ó, 6 ó 54 p. Nagykálló: 7 ó 44 p, 7 ó 29 p. Kállósemjén: 8 ó 19 p, 8 ó 02 p. Máriapócs: 8 ó 43 p, 8 ó 22 p. Nyirbátor: 9 ó 30 p, 8 ó 53 p. Császári: 9 ó 44 p, 9 ó 07 p. Hodász: 10 ó 01 p, 9 ó 20 p, Mátészalkára érkezik 10 ó 28 és 9 ó 47 perckor.

V. Nyiregyházáról Tiszapolgár felé induló vonatok.

Nyiregyházáról indul: 7 ó 20 p, 9 ó 31 p, 5 ó 37 p. Királytelek: 7 ó 43 p, 9 ó 45 p, 5 ó 56 p. Görögcsállás: 8 ó 11 p, m 10 ó 05 p, 6 ó 26 p. Bashalom: 8 ó 23 p, m 10 ó 13 p, 6 ó 38 p. Tiszaeszlár: 8 ó 32 p, m 10 ó 19 p, 6 ó 48 p. Kisfásföldház: 8 ó 43 p, m 10 ó 27 p, 6 ó 59 p. Hajnalos: 8 ó 56 p, m 10 ó 36 p, 7 ó 12 p. Tiszalök: 9 ó 15 p, érk. m 10 ó 43 p (tov. nem megy), 7 ó 36 p. Rázom: 9 ó 27 p, 7 ó 46 p. Tiszadada: 9 ó 55 p, 8 ó 12 p. Tiszadob: 10 ó 10 p, 8 ó 25 p. Tikos: 10 ó 32 p. 8 ó 47 p. Tiszapolgár: 10 ó 50 p, 9 ó 05 p. (l. a XII-ik tételt is.)

VI. Debrecenből Nyiregyháza felé induló vonatok.

Debrecenből indul: 8 ó 13 p, 12 ó 19 p, 4 ó 11 p, 6 ó 56 p.-kor. Ujfehértó van 9 ó 04 p, 1 ó 11 p, 5 ó 02 p, 7 ó 54 p. Császárszállás: * 9 ó 15 p, * 1 ó 22 p, * 5 ó 13 p. — Nyiregyháza érkezik: 9 ó 24 p, 1 ó 31 p, 5 ó 22 p és 8 ó 13 p.-kor.

VII. Szerencséről Nyiregyháza felé induló vonatok.

Szerencséről indul: 5.10, 8.47, 5.08. Rakamazról 5.55, 9.35, 5.44. Görögcsállásról 6.12, 9.55, 6.11. Királytelekről 6.22, 10.04, 6.20. Nyiregyháza érkezik 6.35, 10.16, és 6.32 perckor.

VIII. Csapról Nyiregyháza felé induló vonatok.

Csapról indul 6.06, 2.56, 6.14. Fényeslitkéről 6.51. 3.35, 7 óra. Kisvárd: 7.13, 3.51, 7.17. Pátroha: 7.29, 4.04, 7.33. Demecser: 7.49, 4.16, 7.48. Nyirbogdány: 8.01, 4.28, 8.01. Kemecse: 8.11, 4.38, 8.14. Sóstó: 8.30, 4.55 8.35. Nyiregyháza érkezik 8.41, 5.05, és 8.47 perckor.

IX. Mátészalkáról Nyiregyháza felé induló vonatok.

Mátészalkáról indul 3.33, 1.40. Nyirbátor: 4.38, 2.57. Máriapócs: 5.01, 3.25. Kállósemjén: 5.26, 3.54. Nagykálló: 5.50, 4.26. Nyiregyháza érkezik 6.22, 4.58 perckor.

X. Tiszapolgárról Nyiregyháza felé induló vonatok.

Tiszapolgárról indul 3.15 1.50. Tikos: 3.32, 2.09. Tiszadob: 3.52, 2.35, Tiszadada: 4.12, 2.56. Rázom 4.28, 3.14. Tiszalökről indul: 4.51, m 9.08 (uj indítás), 3.26. Hajnalos: 5.04 m 9.16, 3.38. Kisfásföldház: 5.18, m 9.25 3.51. Tiszaeszlár: 5.30, m 9.32, 4.02. Bashalom: 5.42, m 9.38 4.11, Görögcsállás: 6.17, m 9.55, 4.33. Királytelek: 6.33, 10.04, 4.50. Nyiregyháza érkezik 6.54, 10.16, és 5 óra 13 perckor. (l. a XII-ik tételt is.)

XI. A Debrecen — Nagykárolyi vonal.

a) Nyirábrányból Debrecen felé indul 5.44 9.28, 6.27, g * 8.14, 10.56. g * 3.27.
b) Nyirábrányból Nagykároly felé indul g * 12.58, 4.45, g * 7.15, 8.56, 3.34, 5.56.

XII. Debreczen—Tiszalöki vonal. (Motorkocsi.)

a) Debreczenből ind. 5.35, 12.11, 4.25, Szentmihályra érk. 7.52, 2.30, 6.56. Szentmihályról indul (uj indítás) 4.03, 7.53, 2.31, 6.58. Tiszalökre érkezik 4.20, 8.10. 2.48, 7.16.

b) Tiszalökről indul 4.46, 12.59, 3.36, 7.41. Szentmihályra érk. 5.04, 1.16, 3.53, 7.58 tov. nem megy. Szentmihályról indul 5.05, 1.17, 3.54. Debreczenbe érk. 7.40, 3.34, 6.12 (l. az V. és X. teteleket is.)

Jelmagyarozat: Az éjjeli órák „cursiv“-ből vannak szedve. Az indulási idők vannak kitéve. * = Feltételes megállást jelzi. — = A vonat megállás nélkül áthalad. g = gyors. vonat. m = motoros, a többi személyvonat.

Szerkesztői üzenetek.

W. F. Kisvárdai tudósítónknak. A közel multban lezajlott ottani „Panamára“ vonatkozó adatait köszönjük. Jó kiegészítéssel szolgál az általunk gyűjtött adatoknak. Most már csak a fővárosi tudósítónk még néhány befejező adatait várjuk és legközelebb megkezdjük a közlés sorozatát.

F. I. ur Frankfurt M. Levelét köszönettel vettük. Az ígért cikkeket előre is köszönjük. A kért lap-példányokat már elküldtük. A tisztelet példányt megindítottuk. Szívélyesen üdvözöljük munkatársaink között.

P. I. ur Budapest. Becses dolgozata későn jött, helyszüke miatt jövő számunkra maradt.

D. S. ur London. Tudósításait és dolgozatait köszönettel vesszük. Kivánságára írői neve alatt hozzuk azokat, de jobb szeretnénk ha teljes nevét hozhatnánk. Üdvözlét.

K. D. urnak, Helyben. Legközelebb fogjuk adni.

Hirdetések.

Egy irodai teendőben jártas keresztény, jó irással bíró fiatal-ember azonnal alkalmazást nyerhet.

Hol? — megmondja a kiadó-hivatal.

671—1904. v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a nyiregyházi kir. járásbíróóság 901. V. 1127/3. számú végzése által Csáky Ármin budapesti lakos végrehajtató javára Inczedy Lajos és neje nyiregyházi lakosok ellen 192 korona töke ennek 1896. év február hó 1. napjától számítandó 5 százalék kamatai és eddig összesen 86 kor. 43 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólilag felül foglalt és 990 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nyiregyházi kir. járásbíróóságnak 1904. V. 185/2. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Nyiregyházán, alperesek Tokaji-utcai lakásán leendő eszközökre **1904. évi július hó 5-ik napjának délután félnégy órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő s a fizetett 150 kor. betudandó.

Kelt Nyiregyházán, 1904. évi június hó 21. napján.

Oláh Gyula,
kir. bir. végreható.

Cs. kir. szab. AdriaI biztosító társulat vagyonkimutatása 1903. december 31-én. Főmérleg (B.) Elemlő osztály

Életosztály (A.)				Cs. kir. szab. AdriaI biztosító társulat vagyonkimutatása 1903. december 31-én.				Főmérleg (B.) Elemlő osztály							
VAGYON		korona	fill.	TEHER		korona	fill.	VAGYON		korona	fill.	TEHER		korona	fill.
Ingatlanok		7.573,400	—	Külön nyereség-tartalék		2.000,000	—	Részvényesek váltói		4.800,000	—	Alaptőke		8.000,000	—
Értékpapírok		59.274,376	—	Rendelkezésre álló tartalék		900,000	—	Készpénz Triestben és a képviselő-égeknek		397,334	22	Nyereség tartaléktőke*)		3.033,898	12
Fenti értékpapírok 1903. decz. 31-ig járó kamatai		272,255	69	Árfolyamintézközök tartalék		3.514,475	80	Hitelintézközök, tak.-pénztárak és bankokról elhelyezett töke		5.550,040	91	Rendelkezésre álló tartalék**)		1.200,000	—
Jelzálog-kölcsönök		3.268,377	80	Díjtartalékok		65.388,189	16	Ingatlanok		963,750	—	Árfolyamintézközök tartalék		735,541	89
Költvénykölcsönök		6.512,077	22	A kamattól leszármaztatott díj-tartalék (a viszontbiztosítottok hányadának levonásával)		1.700,000	—	Értékpapírok		9.478,714	—	Tűzbizt. díjtartalék		7.018,632	18
Haszonélvezeti járadékok és tőkék		48,485	45	Díjtartólek		3.036,710	62	Fenti értékpapírok 1903. decz. 31-ig járó kamatai		39,198	21	Szállítványbizt. díjtart.		162,245	84
Követelések más biztosító-társaságoknál		35,443	26	Függő károk (a viszontbiztosítottok hányadának levonásával)		908,797	56	Váltók léczaja		679,178	22	Betörések lopás elleni bizt. díjtartalék		83,098	46
Különféle ügynökségek		1.326,974	28	A biztosítottakat illető nyereséményrészek		92,532	19	Kölcsönök értékpapírokra		26,643	50	Függő tüzkárok tartal.		1.340,003	—
Még nem törlesztett jutalékok és szervezési költségek		—	—	Biztosító-társaságok követelése		115,802	40	Követelések más biztosító-társaságoknál		2.249,858	68	Függő száll.-károk tart.		197,779	90
Leitár		—	—	Különféle hitelezők		343,631	59	Életosztály (folyósz. egyenlege)		455,141	33	Függő betörések lopási károk tartaléka		12,681	93
				Társasági közös igazgatás (folyószámla egyenlege)		455,141	33	Még nem törlesztett jutalékok és szervezési költségek		—	—	A társulati tisztviselők takaréklapja		1.275,451	38
								Leitár		—	—	és ellátási pénztára		—	—
												Jubileumi alap tisztviselők leányainak kihazasítására		50,000	—
												Biztosító társaságok követelése		2.819,784	51
												Különféle hitelezők		562,078	64
												Fel nem vett osztalékok		6,394	—
												1902-ről áthozott nyereség		7,906	02
												Az üzletév nyeresége		1.404,436	—

A társulat fennállása óta, azaz 1838. június 1-től 1903. december 31-ig károk fejében kifizetett 518.757,272-79 koronát.

Igazgatóság. Igazgatók: glanstättneri dr. Albert Agost báró, Dimmer Ferencz, rácz-almási Frigyesy Adolf vezérigazgató, Párisi József, Ralli Pál báró, Salem Henrik. Számvizsgálók: Afenduli György, pojai Alberti Emil gróf, Goldschmid József. Pavia János vezértitkár.

Részletes mérlegek alulírott képviselőségénél kaphatók. Ugyanott mindennemű felvilágosítások készséggel adnak, valamint felvételnek a legolcsóbb díjtételek és a legelőnyösebb feltételek mellett, élet- és baleset-társaságok az „AdriaI biztosító-társulat“, jégbiztosítások a „Déli“ jég- és viszontbiztosító-társaság és balesetbiztosítások a „Nemzetközi baleset elleni biztosító r.-társaság“ részére.

A magyarországi osztály: BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 20. szám, a társulat házában.

Báró Podmaniczky Frigyes, intéző.

Lichtenberger J. vezértitkár.

Frigyesy M., titkár.

Nyiregyházi főügynökség: Wohl Izsák, Grosz L. H., Czukor Ferencz.

Van szerencsém a gazdaközönség szives tudomására hozni, hogy Szabolcs megyei számos üzletfelem kívánatára — és kényelmére — **Nyiregyházán, a (Gróf Károlyi-téren)** szintén létesíték

mezőgazdasági gépüzletet,

hol ugyanis, egy nagyobbabásu **gépraktárt** építve, **jobb gyártmányu** mindennemű gazdasági gépeket, valamint műszaki czikkeket állandóan raktáron tartani fogok. — E téren, 14 év óta szakszerűen vezetett üzletem és szolid kiszolgálásom elég garantiát nyújt arra, hogy t. üzletfeleim legjobb megelégedését ezután is kiérdemeljem; annál is inkább, mert én minden faj gazdasági gépek technikai előnyeit is, a gyakorlat útján szerzett bő tapasztalataim által tanulmányozva, a mezőgazdaság különböző munkálatára szolgáló gépezeteket — mint jól bevált speciális eszközöket — ajánhatom.

Tekintettel továbbá, több elsőrangú gépgyáros czéggel évek hosszú során fennállott üzleti összeköttetésemre, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nagybani kötelem által nyert olcsó beszerzési áraim révén, ügyfeleimnek a lehető legversenyképesebb árakat és előnyös feltételeket nyújthatom. Az igen tisztelt Gazdaközönség szives rendelményeit kéri:

Főüzlet: Nyiregyházán, a Gr. Károlyi-téren.
(Vasut-utca mentén.) Fióküzlet: Mátészalkán.

Teljes tisztelettel
Lichtmann Vilmos.

Nagy raktár,

Cérna és pamutvásznak-,
Regenhardt-féle fehér és
színes asztalkészletek-,
zsebkendők-, törülközők-,
kész női fehérneműben.

Futó és Sofa szőnyegekben,
ágytakaró készletek-, csipke és
szövet függönyökben.

Menyasszonyi kelen-
gyék a legfinomabb ki-
vitelig állítatnak össze.

Ungár Lipót,
divatáruháza Nyiregyházán.

Valódi Attila- és Vermorel-féle permetezők.

AZ EREDETI

ATTILA

SZŐLŐPERMETEZŐ

egyedüli elárúsítását sikerült egész Szabolcsmegyére elnyernem.

ATTILA

(kivehető szélkazánu) szőlőpermetezőket két szóróval egy közönséges és egy szabadalmazott „habszóróval“.

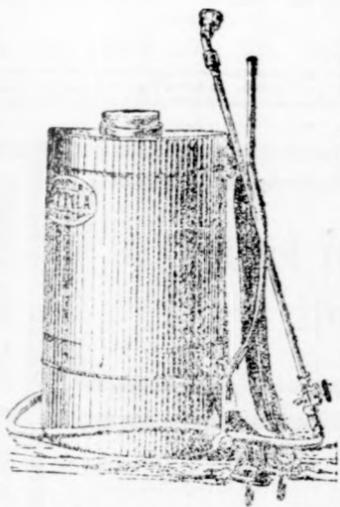
Ugyiszintén eredeti Vermorel permetezőt is, legolcsóbb áron, esetleg megegyezés szerint **részletfizetés** mellett bocsátom a vevőközönség rendelkezésére, valamint mindennemű s a legjobb fajú **rafiaháncs**

és **kékkövet** legolcsóbb áron árusítom.

Tisztelettel **Wassermann Sámuel**
Nyiregyháza, Zöldségtér 2. (Saját-ház.)

Vidéki megrendelések pontosan s azonnal eszközöltetnek.

Rafia háncs és kékkő.

Üveg és porcellán.

Fűszer, gőzmalmi liszt.

Erdélyi bányarészvénytársaság

Compagnie des Mines
de Transylvanie
(Hongrie)

Igazgatóság: **EGERES** (Kolozs megye.)

Kitünő minőségű

akna és darabszenünket

melyet nagyszámu gőzmalom, gyár, tégláégető, gazdasági vállalat stb. a legnagyobb megelégedéssel használ, szállítjuk bármely magyarországi vasutállomásra

== a legolcsóbb áron ==
vezérképviselőnk útján:

Kraus Károly J.

BUDAPEST, Eötvös-tér 2.

Ügyes ügynök Nyiregyháza és vidéke részére kerestetik. Szives ajánlatok a vezérképviselőhöz intézendők.

Saját gyártmányu

SZIVATTYUK

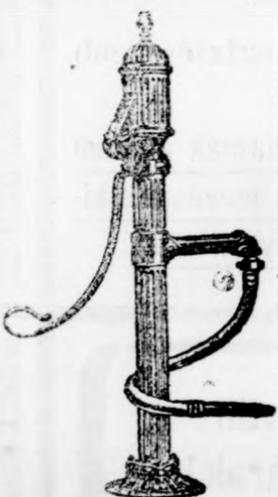
többféle kivitelben

== kaphatók ==

Irsai és Társa

vasöntő-, gép- és szivattyu
gyárában

Nyiregyházán.

PIRINGER J. ==

== könyvnyomdája

elvállal bármiféle nyomtatvány gyors és jutányos ár melletti elkészítését.

Amerikába

Leszállított ^{III. osztályu} utiköltség
135 korona

Bécsből Antwerpenen át

NEW-YORK, PHILADELPHIÁBA

teljes ellátással.

Ezen olcsó kivételes ár biztosítására utasonként 20 korona előleg küldendő.

RED STAR LINE

Wien, Wiedner Gürtel 20.

SIRKÖVEK

mindenféle, alakban nagyságban és legolcsóbb árak

— mellett kaphatók: —

Führer Zsigmond Fiainál

Nyiregyháza,

Vármegyeház-utca 5-ik szám.

Málnási Mária Forrás

természetes alkalikus sós savanyúvíz. A légzőszervek hurutos bántalmainál, a **tüdő tuberculosis minden stádiumában** a bélhuzam hurutos bántalmainál és **gyomorégésnél** páratlan hatása.

Főraktár:

Szentpétery Lajos

Nyiregyháza.

Alkalmi vételek áruháza.

Tömeges vételek folytán a következő cikkek állanak a nagyérdemű vevőközönségnek **bámulatos olcsó árban** rendelkezésére:

férfi- és női gyapju-szövetek, vásznak, kanavászok, köpper, schiffon és batisztárak, ágy- és asztaltakarók, szőnyegek, fehér és színes damaszt-készletek, férfi ingek és gallérok, ruhadiszek, csipkék, betétek és szalagok, zsebkendők, férfi-, női és gyermekharisnyák.

10 koronán felüli bevásárlásnál külön 5% engedmény.

Práger Károly
Zöldség-tér.

A „Kávé király”-hoz.

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávé kedvel, az csakis „KIRÁLY-KÁVÉ” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s eddig még egy nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a légérzékenyebb cikk, melyből a finom zamatu s illat azonnal elillan, valamint minden íz s szagot elvesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgramos doboz — 4 kor. 80 fill.

2 „ „ „ — 9 „ —

4 „ „ „ — 17 „ 20 „

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin. KUBA . . kor. 13-50

1 „ „ „ CEYLON . . „ 12-—

1 „ „ „ JAMAICA . . „ 11-20

BIRÓ ÉS TÁRSA

a „Kávé király”-hoz

BUDAPEST, VI. ker., Teréz-körút 2 b.

A „Kávé király”-hoz.

Van szerencsém az igen tisztelt gazda és iparos közönség b. tudomására hozni, hogy miután sikerült egy nagyobb áruraktárt megvásárolnom, miáltal azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy **permetező, ekealkatrészeket, ásó, lapát, kapa, acélvilla, kasza, drótszeg, vastengely, épület- és butorvasalások** és még sok más e szakmába vágó cikkek

feltűnő olcsó áron árusíthatom.

A magas Ministerium által minden gőzgép tulajdonosnak első segély nyujthatása céljából **kötelezővé tette a**

mentő-szekrény

beszerzését. Ezen 73595/93 ministeri rendeletnek teljesen megfelelő **mentő-szekrényeket** raktáron tartom és

jóval olcsóbban árusítom, mint a fővárosi kereskedők.

Ajánlok továbbá gépolaj, gépszij és szekérkenőcsöt miből nagy raktárt tartok és legolcsóbb áron árusítom.

A n. é. közönség nagybecsü pártfogását, kérve

Kiváló tisztelettel

FLEINER LAJOS

vaskereskedő

a **KORONA** épületben.

Versenyen kivüli
olcsó szabott árak!

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2.

Kovácsi Jenő

női ruha keilmék és fehérnemű áruházában a legszebb nyári újdonságokon kívül jutányos árban kapható:

Rumburgi cérna és pamut-vásznak, kanavászok, dam. grádlík, fehér és színes asztalkészletek, ágyterítők, szövet- és csipke-függönyök, paplanok, roletta és madracz-grádlík.

Kész női fehérnemű a legizlésebb kivitelben.

T. vevőim 3 koronaért kaphatnak általam egy életnagyságu fényképet művészies kivitelben bármily kis fénykép után.

Versenyen kivüli
olcsó szabott árak!